

Lovforslag om kommunale tryghedsvagter

I marts 2023 fremsatte regeringen et nyt lovforslag om etablering af en forsøgsordning med kommunale tryghedsvagter (lovforslag nr. 70). Tryghedsvagter vil ikke kunne gribe ind over for grovere strafbare handlinger som vold eller hærværk, men de vil kunne henstille til personer, der forstyrrer den offentlige orden, at stoppe den forstyrrende adfærd. Få et overblik over de centrale dele af lovforslaget.

Lovforslaget indebærer en række ændringer i vagtvirksomhedsloven, herunder etablering af en forsøgsordning, som giver kommunerne hjemmel til at have kommunale tryghedsvagter, der kan supplere politiets arbejde med at opretholde ro og orden. Kommunale tryghedsvagter vil ikke skulle erstatte politiets arbejde, men derimod have til formål at agere ekstra "øjne og ører" for politiet i gadebilledet.

Det vil være frivilligt for kommunerne, om de ønsker at gøre brug af forsøgsordningen, som vil gælde fra 1. juli 2023 til 1. juli 2026. Flere kommuner har dog allerede i forbindelse med høringsen over lovforslaget tilkendegivet at ville deltage i forsøgsordningen.

Hvorfor kommunale tryghedsvagter?

Lovforslaget skal læses i lyset af, at flere kommuner de seneste år har givet udtryk for et ønske om at få et lovgrundlag, der giver mulighed for at etablere kommunale vagtordninger. Kommunale vagtordninger vil ifølge kommunerne fx skulle bidrage til at nedbringe antallet af indbrud i private hjem og håndhæve ordensregler om afspilning af musik i det offentlige rum.

Lovforslaget skal desuden læses i lyset af regeringsgrundlaget "Ansvar for Danmark", hvoraf det fremgår, at regeringen ønsker at sætte ind over for utryghedsskabende adfærd og kriminalitet, så det bliver mere trygt for alle at færdes i det offentlige rum, fx i boligområder og på togstationer.

Hvad gælder aktuelt for kommunerne?

Kommunerne har ikke på nuværende tidspunkt hjemmel til at antage kommunale tryghedsvagter – hverken i den skrevne lovgivning eller de uskrevne kommunalfuldmagtsregler. Det skyldes, at den skrevne lovgivning indeholder en udtømmende regulering af, hvilken myndighed der varetager opgaven med at opretholde ro og orden på offentligt område. Kommunerne kan ikke varetage opgaver, som det i lovgivningen er henlagt til staten at varetage, jf. kommunalfuldmagtens såkaldte opgavefordelingsprincip.

Det følger således af politiloven, at politiet blandt andet har til opgave at forebygge strafbare forhold, forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed. Desuden sætter den gældende vagtvirksomhedslov snævre rammer for at anvende private vagtvirksomheder på offentligt område. Da denne opgave således er

henlagt til politiet, kan kommunerne ikke uden særskilt lovhjemmel antage kommunale tryghedsvagter for at supplere politiets arbejde.

Hvor kan vagtvirksomhed udøves?

Der lægges med lovforslaget op til, at kommunale tryghedsvagter vil kunne udøve virksomhed på "steder, hvortil der er almindelig adgang". Det gælder steder som en offentligt tilgængelig park eller plads, tog- og rutebilstationer og diskoteksområder. Det betyder, at der omvendt ikke vil kunne udøves vagtvirksomhed på privat grund, hvortil der ikke er almindelig adgang.

Det vil kun være muligt at udøve vagtvirksomhed inden for kommunegrænsen i den kommune, som har antaget tryghedsvagterne.

Hvem kan være tryghedsvagt?

Kommunale tryghedsvagter kan efter lovforslaget enten være godkendte kommunalt ansatte vagter eller godkendte vagter ansat i autoriserede vagtvirksomheder, som har indgået aftale med kommunen om udøvelse af vagtvirksomhed. Det vil være op til den enkelte kommune at fastsætte antallet af tryghedsvagter, ligesom kommunen vil skulle afholde udgifterne til det.

Det forhold, at tryghedsvagter skal være "godkendte", betyder, at tryghedsvagterne skal være godkendte i medfør af vagtvirksomhedslovens § 7 om autorisation, ligesom tryghedsvagterne skal opfylde en række uddannelsesmæssige krav (fx kursus i konflikt-håndtering), som sammen med en række øvrige krav om uniformering, legitimation mv. forudsættes fastsat i vagtvirksomhedsbekendtgørelsen.

Hvilke beføjelser har kommunale tryghedsvagter?

En kommune vil som nævnt kunne antage tryghedsvagter for at opretholde den offentlige orden mv. på kommunens område. Lovforslaget lægger op til at give kommunale tryghedsvagter en række beføjelser, der adskiller sig fra de beføjelser, som private vagter kan udføre efter den gældende vagtvirksomhedslov.

For det første skal tryghedsvagter kunne henstille til personer, der forstyrrer den offentlige orden, at stoppe den forstyrrende adfærd. Tryghedsvagterne vil fx kunne give henstillinger i forbindelse med benyttelse af højtalere og musikanlæg, når benyttelsen antages at være til væsentlig ulempe for omkringliggende beboere, men tryghedsvagterne må ikke i den forbindelse anvende magtmidler. Tryghedsvagter vil ikke kunne gribe ind over for grovere strafbare handlinger, fx vold eller hærværk, men vil i sådanne situationer i stedet skulle tilkalde politiet.

For det andet skal tryghedsvagter kunne tilkalde politiet, hvis en henstilling ikke efterkommes. I praksis vil tryghedsvagten få et særligt telefonnummer til politiets vagtcentral, som kan benyttes til at informere og/eller tilkalde politiet i konkrete situationer. Vagtcentralen vil også kunne benyttes som alarmeringsberedskab i farlige situationer.

For det tredje vil tryghedsvagter i forbindelse med udøvelse af vagtvirksomhed kunne foretage foto- og videooptagelser af personer, hvis det er nødvendigt for at sikre dokumentation af forstyrrende adfærd eller øvrige strafbare forhold. Foto- og videomaterialet vil skulle overdrages til politiet på politiets begæring, hvis det kan have betydning for den politimæssige opfølgning. Kommunen vil dog ikke være forpligtet til at udstyre sine tryghedsvagter med kameraudstyr.

Endelig vil tryghedsvagter i forbindelse med udøvelse af vagtvirksomhed kunne anvende hunde, hvis politiet

har givet særlig tilladelse til det. Hunde vil dog alene kunne anvendes som hjælpemiddel, og der vil ifølge lovforslaget kun i sjældne tilfælde være anledning hertil.

Hvilke beføjelser har kommunale tryghedsvagter ikke?

Kommunale tryghedsvagter vil efter lovforslaget ikke kunne overtage politimæssige opgaver eller tillægges samme beføjelser som politiet.

Tryghedsvagter vil derfor ikke få beføjelse til at udøve magt, ligesom de ikke vil få udleveret magtmidler såsom skydevåben, stav og lignende. Tryghedsvagter vil heller ikke kunne foretage anholdelse, bortset fra civil anholdelse efter de almindelige regler herom. Udrykningskørsel eller brug af droner vil heller ikke være muligt for tryghedsvagter, men de vil kunne gøre brug af megafon, lamper eller lignende, under forudsætning af at det ikke vil være til unødige gene eller forskrækkelse for borgerne i området.

Det forudsættes med lovforslaget, at der vil være et tæt lokalt samarbejde mellem tryghedsvagterne og politiet. Politiet vil dog ikke få tillagt instruktionsbeføjelse over for tryghedsvagterne, ligesom politiet ikke vil have ansvar for tryghedsvagternes arbejde. Tryghedsvagternes virksomhed vil derimod skulle udøves under kommunens instruktion og ansvar.

Rikke Søgaard Berth
Partner, advokat
rsb@horten.dk

Anne Louise Ellingsøe
Advokatfuldmægtig
ael@horten.dk